



provincie :: Utrecht

Besturen met hart voor de toekomst

Samen maken wij Utrecht mooier

Programma van het college van Gedeputeerde Staten, 2007-2011



Woord vooraf

Met gepaste trots bieden wij u dit collegeprogramma voor de komende vier jaar aan. Wij hebben ons hierbij laten inspireren door het door Provinciale Staten aanvaarde coalitieakkoord. Het hierin geformuleerde uitgangspunt “slagvaardig samen werken aan kwaliteit en duurzaamheid” heeft geleid tot het nu voor u liggend programma. In dit programma staat hoe wij de ambities van het coalitieakkoord willen verwezenlijken, rekening houdend met nieuwe ontwikkelingen en kansen.

Nog nooit eerder is wereldwijd zo veel aandacht geweest voor milieu, klimaat en bewustwording van de kwaliteit van productie en goederen. Wij willen als college van Gedeputeerde Staten van Utrecht geheel in lijn met dit groeiende bewustzijn een fundamentele bijdrage leveren om de provincie Utrecht te ontwikkelen tot een topregio, waar de kwaliteit van wonen, werken en leven niet alleen nu, maar ook voor de toekomst verzekerd blijft.

Het collegeprogramma is een uitwerking op hoofdlijnen, het geschetste beeld is niet uitputtend. Wij willen nu en in 2008 eerst aan de slag gaan en de jaarschijven daarna geleidelijk verder invullen. Zowel financieel als beleidsinhoudelijk is er op onderdelen ruimte gelaten voor nadere invulling. Een bewuste keuze, die aangeeft hoe dit college met Provinciale Staten en met gemeenten en andere belanghebbenden samen wil werken: in dialoog en rekening houdend met de actualiteit.

Wij willen zoeken naar duurzame oplossingen voor ingewikkelde maatschappelijke problemen. Die oplossingen, weten wij uit ervaring, komen vooral tot stand als betrokken partijen als partners met elkaar willen omgaan. Waar de samenwerking niet vanzelf ontstaat zullen wij onze verantwoordelijkheid nemen.

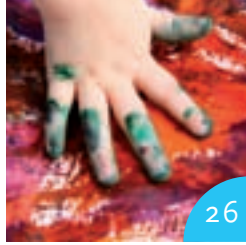
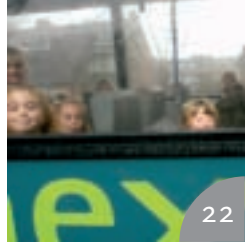
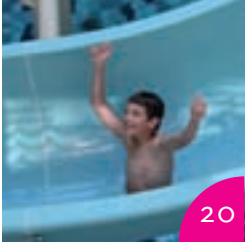
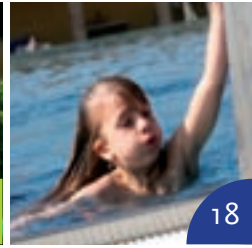
Wij nodigen u allen uit om met ons samen te werken aan een mooier Utrecht!

Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht

September 2007



Besturen
met hart voor
de toekomst



Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
Inleiding: de staat van de provincie	6
1. Onze ambities en manier van werken	8
2. Ruimtelijke ontwikkeling	10
3. Landelijk gebied	12
4. Wonen	14
5. Duurzaamheid en milieu	16
6. Water	18
7. Economische zaken en recreatie	20
8. Mobiliteit	22
9. Samenleving, cultuur en sport	24
10. Jeugd, onderwijs en zorg	26
11. Bestuur en middelen	28
12. Financieel kader	30
Het college van Gedeputeerde Staten 2007 - 2011	34
Geraadpleegde bronnen voor de Staat van Utrecht	35

Inleiding:

de staat van de provincie

Utrecht is het kloppend hart van Nederland. Wij willen deze provincie besturen met hart voor de toekomst van onze inwoners. Daarom kiezen we voor beleid dat beklijft en voor een aanpak die vruchten afwerpt. Het dagelijks bestuur van de provincie gaat de komende vier jaar aan de slag met een programma dat zich kenmerkt door aandacht voor duurzaamheid en kwaliteit. Onze aanpak staat in het teken van de toekomst. We kijken niet alleen naar de huidige generatie inwoners, maar ook naar de kinderen van onze kinderen. We willen Utrecht mooier maken, samen met onze bestuurlijke en maatschappelijke partners. Nu en na 2011!

Kloppend hart

Utrecht is de oudste, kleinste en een van de dichtstbevolkte provincies van Nederland. Het is een provincie waar het goed wonen, werken en recreëren is, met prachtige, afwisselende landschappen en aantrekkelijke steden als Utrecht en Amersfoort, uitstekende culturele voorzieningen en internationaal vermaarde kennisinstituten. Utrecht is het kloppend hart van Nederland. Door onze centrale ligging in het land, als schakel tussen Randstad en Ruhrgebied en door het hoge opleidingsniveau van de inwoners heeft de provincie een sterke positie als topregio voor het bedrijfsleven. Utrecht kent daarom ook de hoogste economische groei van Nederland.

Onze provincie kent een unieke combinatie van stedelijk wonen en natuur. Utrecht is een groene provincie, rijk aan nationale landschappen en cultuurhistorie, zoals de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de oudste opgraving van Nederland: Dorestad, bij Wijk bij Duurstede. Er zijn in de provincie veel recreatiemogelijkheden, zowel in het landelijk gebied, op het water en in de bossen, als in de steden.

Het Utrechtse wegennet is het drukste en meest gebruikte wegennet van Nederland en het centraal station van Utrecht verwerkt evenveel reizigers als Schiphol: 57 miljoen per jaar. Het is een jonge en dynamische provincie: terwijl in de rest van Nederland sprake is van ontgroening is dit in Utrecht niet het geval.

Kwaliteitsslag

Dit is wat Utrecht zo bijzonder maakt. We richten onze provinciale pijlen op het versterken van de bijzondere eigenschappen van de Utrechtse omgeving en het aanpakken van de problemen, waar we ons natuurlijk ook voor gesteld zien. Nu en in de toekomst, samen met onze partners. Utrecht moet een provincie blijven, waar mensen zich thuis voelen om te wonen, werken en recreëren. Om dit mogelijk te maken is een kwaliteitsslag nodig op een breed front van beleidsterreinen. Extra inspanning is vereist op het gebied van wonen, milieu en sociale samenhang.

De provincie Utrecht kampt met een tekort aan woningen. Vooral starters hebben moeite om een plek op de woningmarkt te vinden. De luchtkwaliteit laat te wensen over. Verder staat de sociale cohesie in de maatschappij onder druk, als gevolg van verstedelijking en vergrijzing van de inwoners. De gevolgen zijn te merken in de kleine kernen en in de achterstandswijken van grote en middelgrote steden. Daarom willen we, samen met gemeenten, onze inspanningen richten op deze problemen. Stedelijke vernieuwing, jeugdbeleid, groen in en om de steden, cultuurhistorie en duurzaamheid zijn dan wat ons betreft de speerpunten van samenwerking.

People, planet en profit

Wij willen heldere en strategische keuzes maken die aansluiten op de behoeften in de Utrechtse samenleving. Jaarlijks brengen wij daarom een rapport uit over de staat van Utrecht. In dit verslag over de toestand in de provincie Utrecht komen drie P's aan de orde: people, planet en profit. Uit de analyse van de balans tussen deze sociaal-culturele, ecologische en economische dimensie zal soms een nieuwe taak of een nieuw initiatief voor de provincie geboren worden. Wij vinden dat de provincie een meerwaarde kan bieden in het signaleren en analyseren van die nieuwe behoeften. En, als het nodig is, zullen wij ook andere partijen aansporen tot het dragen van hun verantwoordelijkheid.

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

People

De provincie Utrecht heeft een relatief jonge en gezonde bevolking. Utrecht scoort, in vergelijking met andere provincies, laag op het punt van sociale cohesie. Dit komt onder meer door het bestaan van probleemwijken in de grote en middelgrote gemeenten en door de toenemende vereenzaming van oudere mensen. Er ontstaat druk op het leefklimaat door de toenemende vraag naar woningen en de groeiende behoefte aan zowel centrum- als groenstedelijke woonmilieus. Het aantal voorzieningen in de kleine kernen is groter dan gemiddeld in Nederland maar de sociale cohesie laat te wensen over. Door een toestroom van mensen die "buiten" willen wonen maar in de steden werken is de betrokkenheid van de inwoners bij het dorp aan het afnemen en vervagen oude structuren en tradities. Hoewel het aantal slachtoffers van misdrijven al jarenlang daalt neemt het gevoel van onveiligheid toch verder toe.

Planet

Het milieu levert problemen op in de vorm van geluidshinder en luchtvervuiling langs de wegen. De verwachting is dat dit erger zal worden door de toenemende mobiliteit. Verder is er sprake van ernstige verdroging van de bodem én van wateroverlast. Natuur en landschap in de provincie Utrecht zijn van een uitzonderlijke staat. Dit komt door de grote diversiteit in het landschap, de vele monumenten en recreatieve mogelijkheden. De toenemende verstedelijking vormt hiervoor echter een bedreiging.

Profit

Utrecht verkeert al jaren in de hoogste regionen van de economische welvaart. De provincie geniet een gunstig vestigingsklimaat voor ondernemers en heeft een krachtig bedrijfsleven. De Utrechtse bevolking is relatief hoog opgeleid en heeft een hoger besteedbaar inkomen dan het landelijk gemiddelde. Maar er is ook werkloosheid, terwijl er relatief veel vacatures zijn die niet kunnen worden ingevuld. En er zijn veel jongeren die voortijdig hun school verlaten.

A photograph of two young children climbing a wooden structure with red ropes. The child on the right is higher up, wearing a dark jacket and blue pants, and is looking towards the camera. The child on the left is lower down, wearing a dark jacket and blue pants, and is also looking towards the camera. The structure consists of vertical wooden posts and a network of red ropes. The background is a clear blue sky.

1. Onze ambities en manier van werken

Missie

Wij maken van Utrecht een excellente provincie. Een gebied waar mensen graag wonen en werken. Een topregio voor ondernemers. Een provincie waar ruimte is om te genieten van natuur en landschap. Om dit te bereiken, kiezen we voor een aanpak met oog voor duurzaamheid en kwaliteit. Wij voeren dit beleid uit met onze partners: de Utrechtse gemeenten, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

Samen maken we Utrecht mooier!

In 2008 gaan we met Provinciale Staten en maatschappelijke partners een discussie voeren over de inhoud van deze provinciale strategie, gebaseerd op de staat van de provincie Utrecht, die aansluit bij onze identiteit en die een antwoord geeft op de wensen en vragen van onze partners. Een strategie die nauw aansluit bij onze missie.

Kiezen voor bestuurlijke slagkracht

In dit programma kiezen wij alleen voor projecten die nauw aansluiten bij het provinciale belang. De provincie voert wettelijke taken uit en is bevoegd gezag op tal van beleids-terreinen. Deze taken lopen onverminderd door de komende vier jaar. Maar daarnaast valt er nog veel op te bouwen in onze provincie. Het provinciaal bestuur is vrij om een autonoom beleid te voeren, waar mogelijk als partner van gemeenten en maatschappelijke organisaties. Daarbij kan het gaan om partijen die financiële steun nodig hebben, expertise met de provincie willen delen, ondersteuning vragen in uitvoeringsprojecten of die hun belangen in politiek Den Haag willen bepleiten en daarbij steun vragen. Daarom besteden wij veel aandacht aan het opbouwen en bestendigen van vruchtbare relaties met onze partners. Uit deze contacten zullen wij jaarlijks nieuwe investeringsprojecten toevoegen aan de politieke agenda. Daarmee vergroten we niet alleen het draagvlak voor ons beleid, maar ook de slagkracht. Actuele voorbeelden zijn het platform Taskforce Innovatie (hoofdstuk 7. Economische zaken en recreatie) en de Vrede van Utrecht (hoofdstuk 9. Samenleving, cultuur en sport). In de publieke sfeer is de Noordvleugel Utrecht (NV Utrecht) een effectieve samenwerkingsvorm gebleken.

Samenwerken met gemeenten

De provincie Utrecht komt vaak in beeld op het moment dat problemen opdoemen die te groot zijn voor een gemeente om zelfstandig aan te pakken. Steeds vaker krijgen we te maken met dergelijke situaties. Wij voelen ons verantwoordelijk voor de kwaliteit van het bestuur in ons gebied en voor een goed samenspel met de betrokken partners (*good governance*). Daarvoor zijn sterke gemeenten nodig. De voortgaande decentralisatie van publieke taken leidt ertoe dat steeds hogere eisen worden gesteld aan het vermogen van lokale overheden om deze taken adequaat te vervullen. Wij gaan daarom met de gemeenten en, waar dat relevant is, met groepen van gemeenten een samenwerkingsagenda opstellen waarin ruimte is voor maatwerk en waarin de deelname van de provincie een duidelijke meerwaarde heeft.

Gezamenlijk kijken we of de gemeentelijke taakuitoefening bijdraagt aan een duurzaam en goed lokaal bestuur. Een gemeentelijke herindeling is aan de orde wanneer er gebrek aan kwaliteit is in het gemeentelijk functioneren en investeringen en samenwerking geen duurzame oplossing bieden. Maar ook het functioneren van het provinciale bestuur nemen wij onder de loep. Wat moet de rol, de positie en het takenpakket zijn van een eigentijds provinciaal bestuur?

En hoe verhoudt dit zich tegen de achtergrond van actuele discussies over het middenbestuur? Wij vinden het belangrijk dat er duidelijkheid komt over de provinciale taakuitoefening, zodat overheden beter op elkaar kunnen inspelen en de burger weet wie waarvoor verantwoordelijk is. Discussies hierover gaan wij niet uit de weg en zullen wij waar nodig in gang zetten. Wij willen maximale resultaten behalen op een oplossingsgerichte, integrale en collegiale wijze en durven daarbij vlot knopen door te hakken.

Samenwerken over provinciegrenzen

Om doelen te bereiken is soms samenwerking met andere provincies en/of gemeenten in aangrenzende provincies noodzakelijk. Samen met de Randstadpartners willen we de internationale concurrentiepositie van de Randstad versterken. De uitvoering van het Urgentieprogramma Randstad (UPR, zie ook hoofdstuk 11. Bestuur en middelen) is daarbij van groot belang. Zo zorgen we er bijvoorbeeld samen voor dat de Randstad bereikbaar blijft. Voor mensen en goederen. Dit betekent onder meer dat we studies doen naar de Ring Utrecht en naar de verbetermogelijkheden binnen de driehoek Utrecht-Hilversum-Amersfoort. De provincie werkt bij de uitvoering van het UPR samen met het Rijk.

Samenwerking in de Randstad realiseren we bijvoorbeeld ook in het project "Ruggengraat voor natuur en recreatie". In dit project zorgen we ervoor dat wonen, rust en recreatie in het Groene Hart (hoofdstuk 3. Landelijk gebied) wordt gegarandeerd. Bij het verbinden van de natte natuurgebieden in Nederland met elkaar speelt samenwerking een cruciale rol. En dat geldt zeker ook voor acties in het kader van Ruimte voor de Rivier (hoofdstuk 6. Water). Aan de noord- en oostkant van de provincie werken we samen met Eemland, WERV-gemeenten en Food Valley aan de versterking van de fysieke en economische potenties van dit gebied. Voor andere aandachtsgebieden bekijken we of directe deelname van de provincie op dat schaalniveau een meerwaarde heeft. Wij nodigen gemeenten uit om hierin met ons samen te werken.

Minder regels, maar wel handhaven

We streven naar zo min mogelijk regels en stoppen energie in het verminderen van de regeldruk voor onze inwoners en partners. Ook helpt bijvoorbeeld ons aanjaagteam woningbouw gemeenten en woningbouwcorporaties om ingewikkelde procedures te doorlopen en we toetsen bij nieuw beleid of er geen nieuwe regels worden geïntroduceerd. We zijn uiteraard consequent in het handhaven van de regels, die we met elkaar hebben vastgesteld.

Kortom, we willen met aandacht voor mens, milieu en economie in de komende collegeperiode samen met anderen een fundamentele bijdrage leveren aan de verbetering van kwaliteit en duurzaamheid in de provincie.

2. Ruimtelijke ontwikkeling



DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

Utrecht is een van de dichtstbevolkte provincies van Nederland. Doordat het aantal inwoners en het aantal eenpersoonshuishoudens blijven groeien is er behoefte aan meer woningbouw. Maar ook de behoefte aan meer groene ruimte neemt toe. De verstedelijkingsdruk blijft in ieder geval tot 2030 een stempel drukken op de inrichting van de provincie.

In het nieuwe meerjarenactieprogramma 2008-2011 (MAP) voor het streekplan geven wij met concrete acties en projecten uitvoering aan het ruimtelijk beleid. Net als in het huidige programma blijft de nadruk liggen op intensivering van bestaand stedelijk gebied (hoofdstuk 4. Wonen) en vitaliteit van het landelijk gebied. Voor behoud en versterking van de kwaliteit van het Groene Hart (hoofdstuk 3. Landelijk gebied), hanteren we daar een terughoudend verstedelijkingsbeleid.

Wij stellen in het nieuwe MAP kwaliteit voorop. Dat kan leiden tot een meer strikte handhaving maar ook tot meer flexibiliteit. We stimuleren een hoge kwaliteit van ruimtelijke inrichting. Zo nodig passen we de provinciale landschapsverordening toe. We nemen een actieve rol in het bevorderen van vernieuwende methoden die functieverandering stimuleren, zodat een leefbaar en duurzaam landelijk gebied kan ontstaan.

Nieuwe wet

Als de nieuwe Wet ruimtelijke ordening medio 2008 in werking treedt, stellen wij met Provinciale Staten een beleidslijn op, waarin we duidelijk aangeven hoe we het provinciaal belang zullen dienen met de instrumenten die deze wet biedt. Om de ruimtelijke kwaliteiten in onze provincie te borgen moeten en willen we samen met gemeenten zoeken naar goede ruimtelijke invullingen. Wij formuleren het provinciaal belang en streven daarbij naar een verwoording die door de gemeenten gedragen wordt. Wij zullen ons als provincie vervolgens richten op waar het provinciaal belang ligt vanuit de gedachte: "decentraal wat kan, centraal wat moet".

Bouwopgave

Het wordt lastig voor gemeenten en corporaties om de provinciale bouwopgave van zo'n 8.500 woningen per jaar te realiseren. De resultaten van een onderzoek naar mogelijke nieuwe locaties worden eind 2007 bekend. Een eventuele herijking van de woningbehoefte voor de periode 2008-2015 zal in 2008 met Provinciale Staten moeten worden besproken. Naar aanleiding daarvan stellen wij eventueel ons beleid bij. Samen met onze partners blijven we ons inspannen voor het vinden van bouwlocaties zodat in de woonbehoefte van de provincie kan worden voorzien. We kijken daarbij ook naar de opvang die Flevoland en Gelderland mogelijk kunnen bieden. Wij hechten groot belang aan het maken van kwalitatieve onderbouwingen van de keuzes voor woningbouwlocaties.

Ook voor de bouwopgave op de langere termijn (na de streekplanperiode die tot 2015 loopt) is het onze ambitie

in deze collegeperiode binnen de NV Utrecht duidelijkheid te genereren. Eind 2007 komt er een eerste indicatierapportage beschikbaar en in 2008 een nadere uitwerking. Planologische verankering via structuurvisie(s) kan in 2010/2011 worden gerealiseerd.

Wij laten het aanjaagteam woningbouw in deze collegeperiode voortbestaan, intensiveren de inspanningen en geven een extra financiële impuls.

Hart van de Heuvelrug

Samen met de zestien partners binnen het programma Hart van de Heuvelrug gaan we voortvarend verder met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit op de Utrechtse Heuvelrug. Ontsnippering en de ontwikkeling van een groene corridor staan daarbij centraal. De herinrichting van de vliegbasis Soesterberg biedt de komende jaren een unieke kans om een gebied van 500 ha. opnieuw in te richten volgens onze principes van kwaliteit en duurzaamheid. Dat moet zichtbaar worden in veel nieuwe natuur waarin het goed recreëren wordt. Uitgangspunt blijft echter dat de kosten van verwerving en inrichting van het gebied worden opgebracht uit de ontwikkeling van woningbouw in het gebied. Wij gaan dit proces samen met de gemeenten Soest en Zeist én het Bestuurlijk Platform Hart van de Heuvelrug vormgeven. Samen met de gemeenten stellen wij een ruimtelijk plan op. De noodzakelijke herziening van ons streekplan voorzien wij vervolgens in 2009, evenals het opzetten van de uitvoeringsorganisatie. Onze ambitie is om nog in deze collegeperiode zo'n 150 ha. heringericht en toegankelijk te hebben.

Bedrijventerreinen

Zoals we ook in hoofdstuk 7. (Economische zaken en recreatie) weergeven, is het uitgangspunt dat we de ruimtelijke kwaliteit in de provincie verder verbeteren met de herstructurering van bedrijventerreinen. Dat betekent dat we terughoudend willen zijn met de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen zolang we kunnen investeren in herstructurering.

Gebiedsvisie Vechtstreek

In het project Gebiedsvisie Vechtstreek stellen we een overkoepelende visie op over de kwaliteit van de Vechtstreek, die alle lopende initiatieven in de Vechtstreek bundelt. We werken hierin nauw samen met onze partners in de Vechtstreek.

INDICATOREN:

- Presentatie nieuwe MAP-streekplan eind 2007
- Voorstel beleidslijn nieuwe wet RO medio 2008
- Ruimtelijk plan Soesterberg opgesteld samen met Soest en Zeist gereed in 2008
- 150 ha. vliegbasis heringericht in 2011

3. Landelijk gebied



DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

De provincie Utrecht is rijk aan nationale landschappen.

Toenemende verstedelijking én de behoefte aan meer recreatiemogelijkheden in het landelijk gebied zorgen voor druk op natuur en landschap.

Het kwalitatief hoogwaardig en divers Utrechts landschap wordt beheerd door agrarische ondernemers (60 % van Utrechts totale grondgebied), natuurbeschermingsorganisaties en particulieren. De land- en tuinbouwsector, die onderdeel uitmaakt van een wereldmarkt, speelt in op de maatschappelijke vraag naar duurzame producten.

De aansturing van de herinrichting en de kwaliteitsverbetering van het landelijk gebied is onze wettelijke opgave. Wij hebben de komende jaren veel geld beschikbaar om te investeren in het landelijk gebied. Naast de verplichtingen die voortvloeien uit de bestuursovereenkomst met het rijk over het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG), investeert de provincie eigen middelen bij de uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland (AVP). Verdeeld over vijf gebieden zijn in de AVP alle beschikbare financiën gebundeld. Onze uitdaging is om door het investeren van de beschikbare gelden in de gebieden onze kwalitatieve ambities waar te maken.

Ondanks de druk op de ruimte willen wij een kwaliteitsimpuls aan het landelijk gebied geven. Daaronder verstaan we een combinatie van drie elementen:

- Ruimte voor natuur en cultureel erfgoed (zoals ontwikkeling van de Grebbelinie, zie hoofdstuk 9. Samenleving, cultuur en sport)
- Mogelijkheden voor recreatie en toerisme
- Kansen voor agrarisch ondernemerschap

Een prioriteit is dat de aanleg van recreatiegebieden rond woongebieden sneller gebeurt dan nu in de ILG-planning staat, namelijk in 2010 in plaats van 2013.

Natuur

De discussie over de toekomst van het Groene Hart leidt wat ons betreft in de komende periode tot duidelijke keuzes. Kwaliteit moet ook hier boven kwantiteit worden gesteld, om verrommeling tegen te gaan en om de groene kwaliteit, die onze provincie mede tot topregio maakt, te behouden en te versterken. Wij zullen dan ook een actieve rol kiezen in deze discussie.

Wij gaan ervoor zorgen dat de ecologische hoofdstructuur (EHS) ten minste binnen de planning wordt gerealiseerd. Als onderdeel van de EHS realiseren we vijf ecoducten (N227 den Treek, Biltse Rading, N225 Plantage Willem III Elst, N237 Soesterberg en N237 Beukbergen) en twee faunapassages (N201 Uithoorn en N225 Grebbeberg).

In 2011 moet 1300 ha. nieuwe natuur zijn gerealiseerd. In een nieuwe Agenda Natuur werken we de acties verder uit die dit moeten bewerkstelligen. In dit kader willen we vooral met de steden Utrecht en Amersfoort initiatieven ontwikkelen waarbij het groen in en om de steden wordt uitgebreid en ontwikkeld voor recreatie.

INDICATOREN:

- Beschikbare ILG-middelen voor recreatie rond de stad in 2010 ingezet
- 70% van de prestaties vanuit de Bestuursovereenkomst ILG is in 2011 gerealiseerd of verplicht
- Agenda Natuur gereed in 2008
- 1300 ha. nieuwe natuur in het kader van EHS gerealiseerd in 2011
- Realiseren vijf ecoducten en twee faunapassages voor 2011

4. Wonen



DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

De provincie Utrecht heeft de sterkst groeiende woningvoorraad van Nederland. Toch blijft de woningdruk toenemen door de bevolkingsgroei. Samenwerking met partners is gewenst om de woningdruk op te vangen.

De behoefte aan kleinere wooneenheden groeit door de veranderende samenstelling van huishoudens en de toename van het aantal eenpersoonshuishoudens.

De behoefte aan een groter aanbod centrum- en groenstedelijke woonmilieus neemt ook toe.

Om de verstedelijkingsdruk het hoofd te bieden streven we vooral naar woningbouw binnen het bestaand stedelijk gebied. We onderzoeken in voorkomende gevallen de mogelijkheden voor het omvormen van bedrijfslocaties tot stedelijke woonlocaties. Om het wonen in de stad aantrekkelijk te maken en te houden hebben we oog voor de blijvende groene kwaliteit van het stedelijk gebied. Maar in een aantal wijken in het stedelijk gebied is op korte termijn méér nodig. De leefbaarheid in een aantal wijken en buurten in Utrecht en Amersfoort en in een aantal middelgrote gemeenten moet met een integrale aanpak worden verbeterd. Wij investeren hier de komende periode nog actiever in.

Om het binnenstedelijk bouwen en wonen te verbeteren op al deze terreinen stellen wij middelen ter beschikking vanuit een Fonds stedelijk bouwen en wonen. Het fonds komt beschikbaar voor projecten op het gebied van stedelijke vernieuwing, transformatie en het versneld bouwrijp maken van complexe binnenstedelijke locaties. De grote gemeenten Utrecht en Amersfoort kunnen naast de middelgrote gemeenten voor financiële steun vanuit dit fonds in aanmerking komen. Samen met gemeenten willen wij de wijken en locaties selecteren die op onze steun kunnen rekenen.

Vernieuwend bouwen

Ook gaan we in 2008 creatieve en elders kansrijk gebleken vernieuwende vormen van bouwen en wonen inventariseren en actief in beeld brengen. Wij denken dan aan bijvoorbeeld water & wonen en aan het combineren van wonen & groen. Aan de hand van de resultaten van de inventarisatie bepalen we vervolgens hoe wij vernieuwende vormen actief kunnen bevorderen. Wij denken aan het experimentenfonds voor nieuwe initiatieven die met name gericht zijn op starters en lage inkomens.

Duurzaam en levensloopbestendig bouwen (zie ook hoofdstuk 10. Jeugd, onderwijs en zorg) past binnen de visie van ons college. Wij zullen dit dan ook bevorderen. Concrete voorstellen worden opgenomen in het actieplan Duurzaamheid (zie hoofdstuk 5, Duurzaamheid en milieu).

Starters op de woningmarkt

Wij willen een concrete bijdrage leveren aan het oplossen van de problemen van starters op de woningmarkt. We doen dat op verschillende manieren. In 2008 lanceren we een voorbeeldproject collectief particulier opdrachtgeverschap. Dat doen we samen met een (nog te bepalen) gemeente en een corporatie of een ontwikkelaar. En verder stimuleren we gemeenten in het verstrekken van startersleningen en onderzoeken in dit kader de mogelijkheid van een provinciaal startersinitiatief, waarbij we de mogelijkheid van een *revolving fund* zullen uitwerken. Al deze initiatieven zullen aanvullend zijn op wat rijk en gemeenten doen.

INDICATOREN:

- Herijken woningbouwbehoefte in 2008
- Woningbouwlocaties vastgelegd in structuurvisies 2010-2011
- Fonds stedelijk bouwen en wonen beschikbaar in 2008
- Voorbeeldproject collectief particulier opdrachtgeverschap in 2008
- Kansrijke vernieuwende vormen van bouwen en wonen in beeld in 2008
- Starterslening beschikbaar in 2008

A group of children and adults are gathered outdoors in a garden, looking intently at a plant. The scene is bright and sunny, with green foliage and a clear blue sky in the background. The children are dressed in casual outdoor clothing. The adults are also looking at the plant with interest.

5. Duurzaamheid en milieu

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

De uitstoot van CO₂ als gevolg van verkeer en vervoer stijgt verder. Ook de uitstoot van fijnstof en stikstof blijft een ernstig probleem.

Geluidshinder wordt in de provincie vooral veroorzaakt door wegverkeer.

De realisatie van meer windenergie in de provincie Utrecht verloopt moeizaam.

Duurzaamheid is een van de pijlers waarop dit collegeprogramma is gebouwd. Onder duurzaamheid verstaan wij: het voorzien in een eigentijdse behoefte op een manier waarbij er zoveel mogelijk wordt gezorgd dat economische, sociale en culturele ontwikkelingen niet ten laste van natuur en milieu komen en er geen afwenteling plaatsvindt van problemen naar volgende generaties of naar plekken elders op deze wereld. Wij vinden dit zo belangrijk dat wij het als beslissingskader gebruiken voor ons handelen in de komende periode.

Programma duurzaamheid

Voor het einde van het jaar 2007 stellen wij een actieplan Duurzaamheid op, waarin we in beeld brengen wat nodig is om op alle beleidsterreinen het gewenste duurzaamheidsniveau te bereiken. Op basis van dit actieplan komt er een programma Duurzaamheid dat bestaande en nieuwe programma's en projecten op dit terrein bundelt, zoals het programma Klimaat, activiteiten op het gebied van duurzaam en levensloopbestendig bouwen, bedrijventerreinen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, inkopen, waterbeheer, luchtkwaliteit en mobiliteit. Daarbij zoeken we actief naar innovatieve maatregelen. Met dit programma nodigen we gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties in onze provincie uit om ons voorbeeld te volgen. Wij ontwikkelen verschillende acties waarbij we deze partners zullen uitdagen om er samen voor te zorgen dat we een van de meest duurzame provincies worden. De gelden uit verschillende beleidsterreinen willen we samenbrengen in één financieel programma Duurzaamheid. De duurzaamheidsdoelen realiseren we al binnen afzienbare tijd. In 2008 moet deze toets de concrete leidraad voor het provinciaal handelen zijn.

INDICATOREN:

- Actieplan Duurzaamheid gereed in 2007
- Duurzaamheidsdoelen voor provinciaal handelen ingevoerd in 2008
- Programma Duurzaamheid, waaronder klimaatacties en duurzaam bouwen, gereed in 2008
- Stimuleringsregeling duurzame energieprojecten gereed in 2008
- Provinciale organisatie klimaatneutraal in 2009 en het nieuwe provinciehuis wordt duurzaam gebouwd

Klimaat

Wij stellen een programma Klimaat op, dat gereed zal zijn eind 2008. Daarin nemen we verschillende acties op zoals projecten gericht op het klimaatbestendig maken van gebieden, het klimaatneutraal maken van het provinciale kantoor (hoofdstuk 11. Bestuur en middelen) en, op basis van een haalbaarheidstudie, van de provinciale organisatie. Ook stellen we een klimaatatlas op en een klimaatmonitor. In ons klimaatbeleid stellen we beleidskaders klimaat op waarmee we de klimaatbestendigheid in nieuwe beleidsplannen borgen. In de "Utrechtse koplopergroep" stimuleren we de groei van het aantal klimaatneutrale organisaties in de provincie met behulp van ambassadeurs uit bedrijven en politiek.

De bestaande activiteiten gericht op energiebesparing en inzet van duurzame energie zullen we intensiveren. Gemeenten, woningbouwcorporaties en energiebedrijven zijn belangrijke partners om te komen tot energiezuinige gebouwen. Vanwege het grote besparingspotentieel wordt een programma Energiebesparing in de gebouwde omgeving opgesteld. Daarnaast willen we een stimuleringsregeling opzetten om een impuls te geven aan duurzame energie en energiebesparing.

Groene energie

De doelstelling uit het BLOW-akkoord is dat 50 megawatt via windenergie wordt opgewekt. Daar waar het niet mogelijk blijkt om deze hoeveelheid te realiseren, gaan we ons extra inspannen om met de inzet van alternatieve energiebronnen als koude-/warmteopslag, zonne- en bio-energie toch de afgesproken hoeveelheid groene energie te leveren. We moeten hierbij rekening houden met een extra taakstelling van het rijk.



6. Water

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

De ligging van de provincie aan grote rivieren, de daling van de bodem en de verandering van het klimaat maken Utrecht kwetsbaar. Wateroverlast, verdroging en een verslechtering van de kwaliteit van zowel het grond- als oppervlaktewater zijn problemen waar de provincie nu al mee kampt. De toenemende bevolkingsdruk en economische groei vragen om extra aandacht voor deze problematiek.

De rollen die de provincie heeft op gebied van waterbeheer zijn eerder bestuurlijk van aard (stimuleren, faciliteren en toezicht houden) dan uitvoerend. Toch heeft de provincie de verantwoordelijkheid genomen voor een aantal grote projecten die voor de waterhuishouding en het gezicht van onze provincie zeer bepalend zijn.

In het project Ruimte voor de Lek ontwikkelen we uiterwaarden van een bijzondere kwaliteit waarbij uiteenlopende doelen (veiligheid, recreatie, natuur) worden gediend. Medio 2008 doen wij Provinciale Staten een voorstel voor een duurzame en betaalbare ruimtelijke strategie voor de polder Groot Mijdrecht Noord (zie ook hoofdstuk 11. Bestuur en middelen). Zo mogelijk wordt in deze collegeperiode ook gestart met de uitvoering van dat besluit.

Waterbeheersing

Wij voeren het waterbeleid duurzaam uit en in samenhang met het programma Duurzaamheid (zie hoofdstuk 5). Dat betekent dat de waterkeringen waarvoor de provincie verantwoordelijk is op orde worden gebracht, dat waterbergingslokaties worden ontwikkeld en de kwaliteit van water wordt verbeterd.

Ook gaan we de verdroging tegen, die in onze provincie een serieus probleem is. De activiteiten om dit verschijnsel tegen te gaan zijn al in de vorige collegeperiode ingezet en worden verder ontwikkeld in de komende periode. Met onze belangrijkste partners op dit terrein, de waterschappen en de land- en tuinbouworganisatie LTO Noord, sluiten we een convenant af om de verdroging van de natuur aan te pakken.

Waterketen

Wij willen een belangrijke stimulerende en faciliterende rol spelen in het beter aaneenschakelen van de organisaties die drinkwater produceren en distribueren, afvalwater en hemelwater inzamelen en reinigen. Daardoor kan beter worden samengewerkt in de waterketen en een extra impuls worden gegeven aan de ontwikkeling van een meer doelmatige en transparante keten.

Andere initiatieven op dit beleidsterrein zijn de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water voor de stroomgebieden Rijn-West en Rijn-Midden, uitvoering geven aan het Nationaal Bestuursakkoord Water, de vernieuwing van het Waterhuishoudingsplan en het vaststellen van het nieuwe Grondwaterplan 2008-2013.

INDICATOREN:

- Convenant over aanpak verdroging in natuurgebieden afgesloten in 2008
- Project Ruimte voor de Lek wordt in uitvoering gebracht in deze collegeperiode
- Besluit ten aanzien van Groot Mijdrecht Noord in 2008
- Zichtbare rol provincie in waterketen genomen in 2008, uitgevoerd in 2011

A young boy is sliding down a light blue water slide. He is shirtless, smiling broadly, and giving a thumbs-up with his right hand. His left hand is raised and touching the side of the slide. The background shows the blue water of the pool at the bottom of the slide.

7. Economische zaken en recreatie

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

De provincie Utrecht heeft een gezonde economie. De economische groei is de hoogste van alle provincies, het besteedbaar inkomen is hoger dan het landelijk gemiddelde en het aantal minimuminkomens is relatief laag.

Buitenlandse bedrijven genereren tien procent van de werkgelegenheid in de provincie, zijn innovatief en versterken bestaande kennisclusters. Internationaal georiënteerde bedrijven zijn bepalend voor het imago van onze regio.

Er komen steeds meer toeristen naar Utrecht. Vooral het zakelijk toerisme neemt toe waardoor er meer behoefte is aan voor deze markt geschikte accommodatie en faciliteiten.

De goede economische situatie in de provincie willen we verder uitbouwen zodat Utrecht een echte topregio wordt (zie ook de acties in het kader van de Europese samenwerking in hoofdstuk 11. Bestuur en middelen). Daarbij zoeken we actief naar verbinding met andere beleidsterreinen, zodat de sterke economische positie ten volle wordt benut voor bijvoorbeeld de stedelijke vernieuwing (hoofdstuk 4. Wonen) en de versterking van de positie van kansarmen op de arbeidsmarkt (hoofdstuk 10. Jeugd, onderwijs en zorg).

Bedrijventerreinen

In vervolg op de revitaliseringsacties van bedrijventerreinen in de afgelopen jaren, investeren we de komende jaren niet meer uitsluitend in de inrichting van de openbare ruimte, maar vooral in het bereiken van complete herstructurering. Wij hebben daarbij een integrale aanpak voor ogen die duurzaam is en de druk op de schaarse ruimte verlicht, en bovendien ook ambitieus is. Samen met onze partners willen we spraakmakende voorbeeldprojecten op het gebied van architectuur en ruimtelijke kwaliteit ontwikkelen.

Kennisregio

Samen met universiteit en hogescholen, kennisinstellingen, bedrijfsleven en gemeenten bouwen we het imago van de provincie als innovatieve economische regio verder uit. De gemeenten Utrecht en Amersfoort nemen daarbij een belangrijke positie in als economische centra. Wij willen een doelgericht economisch beleid voeren waarin we duidelijke keuzes maken. Een evaluatie van onze inzet in de Taskforce Innovatie (TFI) en een besluit over een volgende investeringsimpuls zijn binnenkort aan de orde. Het instrument van risicodragende participaties kan een middel zijn om meer zeggenschap te krijgen. Wij zullen dat in voorkomende gevallen niet uit de weg gaan. In ieder geval willen we het Sciencepark verder vormgeven. Behoud en werving van kennisintensieve buitenlandse bedrijven zijn van groot belang. We gaan daarom extra capaciteit inzetten voor accountmanagement en acquisitie in het buitenland, waarbij we intensief samenwerken met het ministerie van Economische Zaken.

Toerisme

Bij de ontwikkeling van het toerisme leggen we de nadruk op zakelijke dienstverlening en toerisme. Onze inspanningen op dit terrein worden verder versterkt. In 2008 willen we een Actieplan zakelijke dienstverlening en toerisme vaststellen en beginnen met de uitvoering. Daarin wordt onder andere een gezamenlijk acquisitietraject met de Jaarbeurs uitgewerkt. De opbrengst van de investeringen in de stichting Utrecht Toerisme & Recreatie (UTR) wordt op korte termijn geëvalueerd.

INDICATOREN:

- Het nieuwe programma Herstructurering bedrijventerreinen plus start in 2008
- Drie spraakmakende werklocaties gerealiseerd in 2011
- 60.000 m² bedrijfsruimte voor science-bedrijven op de Uithof gerealiseerd in 2011
- Actieplan zakelijke dienstverlening en toerisme vastgesteld 2008

A photograph showing the interior of a bus. Several children are visible, looking out the window. The view outside shows residential buildings and trees. The text '8. Mobiliteit' is overlaid on the right side of the image.

8. Mobiliteit

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

Utrecht slibt dicht. De problemen in en rond het stedelijk netwerk van Utrecht en Amersfoort nemen almaar verder toe. Wegverkeer zorgt voor geluidshinder bij inwoners en recreanten en is bovendien verantwoordelijk voor een aanzienlijk percentage CO₂-uitstoot. Maatregelen zijn dringend nodig.

Er is steeds meer goederenvervoer over de weg. Het gebruik van het openbaar vervoer daalt en er komen ook steeds meer auto's, die meer worden gebruikt.

Mobiliteit die de economische structuur versterkt staat in de komende collegeperiode voorop. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met leefbaarheid, (verkeers)veiligheid en duurzaamheid. De Utrechtse regio is uniek in de samenwerking om de mobiliteit te verbeteren. Onze ambitie ten aanzien van mobiliteit wordt bevestigd in het Urgentieprogramma Randstad (UPR, zie ook hoofdstuk 11. Bestuur en middelen). In de collegeperiode die voor ons ligt realiseren we die ambitie, komen we afspraken uit het Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht (SMPU) na én actualiseren we dit plan.

Met de Pakketstudies worden gezamenlijke maatregelen vastgesteld. Deze zijn nu in voorbereiding zodat in 2009 kan worden ingestemd met de maatregelpakketten. De provincie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke bewaking en zonodig bevordering van de integrale afweging en heeft hiervoor een programmabureau ingericht met een coördinator vanuit de provincie.

Binnen het UPR werken wij mee aan het bepalen van de mogelijkheden van één OV-autoriteit voor de Randstad. Verder gaan we door met het verbeteren van de samenwerking tussen BRU en provincie als de twee aanbesteders van het openbaar vervoer in de provincie.


Blue ports

We willen een bijdrage leveren aan het verminderen van de verkeersdruk op de wegen, zodat het verkeer beter door kan stromen. Daartoe bevorderen we andere vormen van vervoer: over water en per spoor. Samen met gemeenten en bedrijfsleven vormen we de komende jaren de bedrijventerreinen Lage weide (Utrecht) en 't Klooster (Nieuwegein) om tot *Blue Port*: terreinen aan het water die toegankelijk zijn voor goederenoverslag. Ook ontwikkelingen buiten de provincie Utrecht, die de situatie op dit gebied kunnen versterken willen we ondersteunen.

Tariefacties in het openbaar vervoer moeten leiden tot verminderd gebruik van de auto. Wij geven daarom binnenkort al korting voor het gebruik van de bus van Amersfoort naar de Uithof. Tariefacties maken onderdeel uit van de nieuwe concessies die vanaf december 2008 worden verleend. Alle tariefacties worden geëvalueerd op hun effectiviteit. De mobiliteit willen we verder bevorderen door optimaal weggebruik en centraal verkeersmanagement te stimuleren met de praktische inzet van al werkende ict-toepassingen.

INDICATOREN:

- Geactualiseerd SMPU begin 2008
- Tariefacties OV vanaf 2008
- Doelen uit het UPR gerealiseerd in 2011

A photograph of a man with dark hair and a black shirt smiling as he reads a large blue book to a group of children. The children are looking at the book with interest. The background shows a classroom setting with a whiteboard and various items on a shelf.

9. Samenleving, cultuur en sport

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

De Utrechtse samenleving is divers. Dit geldt voor de bevolking maar ook voor bijvoorbeeld het leefklimaat en het culturele aanbod.

In het landelijk gebied is sprake van een lager wordend voorzieningenniveau in de kleine kernen, en een verminderende sociale betrokkenheid.

In middelgrote en grote steden zijn er risicowijken die vragen om een maatwerkeraanpak. Meer vroegtijdige schoolverlaters, een stijgende jeugdwerkloosheid, meer echtscheidingen, een toenemend aantal eenzame ouderen en segregatie zijn onderdelen van een complexe sociale problematiek.

De provincie is rijk aan cultuurhistorie, maar deze “schatten van de provincie” zijn nog vaak alleen lokaal bekend.

Hoewel het theaterbezoek in Utrecht meer dan gemiddeld is, maken jongeren en allochtone inwoners relatief weinig gebruik van culturele instellingen.

De leefbaarheid in de kleine kernen en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt (hoofdstuk 10. Jeugd, onderwijs en zorg) zijn de twee speerpunten van onze Sociale Agenda, naast het aanpakken van de probleemwijken in (middel)grote steden via het Fonds stedelijk bouwen en wonen (hoofdstuk 4. Wonen).

Kleine kernen

In de kleine kernen richten we ons op het instandhouden van essentiële voorzieningen. We werken dan ook nauw samen met de kleine kernen en de betreffende gemeenten. Standaardoplossingen zijn er niet. Wij kiezen voor maatwerkondersteuning in iedere kern. In 2010 willen wij achttien projecten hebben gerealiseerd. Ook evalueren we in 2010 of de methode goed is bevallen bij provincie, gemeenten en, vooral, bij de inwoners van de kleine kernen. Wij willen nog eens 10 extra cultuurhuizen nieuwe stijl realiseren, die zijn toegesneden op behoeften van kleine kernen, wijken of buurten.

Utrechtse schatkamer

Wij stellen in onze collegeperiode de Utrechtse schatkamer open voor onze inwoners en bezoekers. Samen met gemeenten, regionaal historische centra en (vooral ook kleine) musea brengen wij de cultuurhistorische collectie in samenhang bij elkaar waarmee de geschiedenis van Utrecht zichtbaar en toegankelijk wordt. Wij maken onder andere digitalisering en ontsluiting van historische bronnen mogelijk.

In het kader van het nieuwe Cultuurprogramma 2009-2013 willen wij convenantafspraken met rijk en gemeenten maken die ons cultuurbeleid versterken. Voor interculturele festivals zullen wij een subsidieregeling maken (vergelijkbaar met de bestaande regeling amateurkunst).

Onze betrokkenheid bij de viering van de historische Vrede van Utrecht blijft onverminderd. Door lobby, culturele activiteiten en investeringen wordt Utrecht op de nationale en Europese kaart geplaatst als cultuurstad en –regio. Dit moet ondersteunend zijn voor de nominatie van de stad Utrecht als Culturele Hoofdstad van Europa in 2018. De nominatie zal net na onze collegeperiode plaatsvinden.

De provincie investeert de komende vier jaar in concrete projecten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW), de Grebbelinie en de Romeinse Limes. Zo komt in deze periode bijvoorbeeld het Limescentrum bij Fort Vechten gereed, dat we in samenwerking met partners bouwen.

Sport

Het onderwerp sport ten slotte, willen we de komende jaren intensiveren en verbreden tot het thema “bewegen”. We ontwikkelen hiervoor een programma waarmee we de provincie in beweging houden en krijgen. Topsport stimuleert breedtesport. Daarom zetten wij ons de komende periode in om, samen met de stad Utrecht, topsportevenementen als het Jeugd Olympisch Festival en de start van de Tour de France naar Utrecht te halen.

INDICATOREN:

- Nieuwe Sociale Agenda komt in uitvoering voorjaar 2008
- Programma “Bewegen” ontwikkeld in 2008
- 18 kleine kernenprojecten succesvol uitgevoerd in 2010
- Utrechtse Schatkamer gerealiseerd in 2011
- Vaststelling Cultuurprogramma in 2009
- 60% van de minimumvariant NHW en 60% van de projecten Grebbelinie gerealiseerd in 2011



10. Jeugd, onderwijs en zorg

Jeugdzorg is en blijft voor ons een van de belangrijkste aandachtspunten. Vanuit onze regierol zorgen wij ervoor dat alle betrokken partijen in de jeugdzorg op elkaar aangesloten zijn. Als financier van Bureau Jeugdzorg Utrecht en de jeugdzorgaanbieders waarborgen we het recht op jeugdzorg en zien we er op toe dat de Wet op de jeugdzorg adequaat wordt uitgevoerd. De uitkomsten en aanbevelingen van de beleidsaudit over de aansturing van de jeugdzorg door de provincie zijn voor ons leidend.

Kinderen en jongeren staan centraal: zij mogen niet tussen wal en schip vallen. Wij organiseren de zorg en aandacht rond kinderen zo, dat er vroegtijdig wordt gesignaleerd wanneer het niet goed gaat in een gezin of met een kind.

We maken hiervoor afspraken met alle instanties die met kinderen en jongeren werken. Wij zorgen ervoor dat de verantwoordelijkheden voor de ketenpartners duidelijk zijn en dat eventuele leemtes zijn opgevuld. Wij sturen daarbij aan op goede relaties met Bureau Jeugdzorg Utrecht, de zorgaanbieders, gemeenten, het onderwijsveld, justitie en zorgkantoor. Om het cliëntenperspectief goed in het vizier te houden hechten wij zeer aan een actieve en kritische rol van het Cliëntenplatform Jeugdzorg.

Inspanning

Wij nodigen alle betrokken partijen uit om gezamenlijk een ambitieuze agenda voor het jeugdbeleid en de jeugdzorg voor de komende jaren te formuleren. Onze uitgangspunten zullen

DE STAAT VAN UTRECHT IN 2007

Jong en oud stellen de provincie Utrecht voor uitdagingen.

Utrecht heeft de hoogst opgeleide beroepsbevolking van Nederland maar er is ook een groot aantal voortijdige schoolverlaters, vooral uit het MBO. Zij vinden moeilijk een plek op de arbeidsmarkt en zorgen zo voor een sterke toename van de jeugdwerkloosheid.

Net als in de rest van Nederland neemt het aantal aanmeldingen bij de jeugdzorg steeds verder toe. De vergrijzing creëert een nieuwe zorgvraag. Doordat ouderen langer zelfstandig willen wonen, komt er meer vraag naar mantelzorg, zorg aan huis en daarvoor geschikte woningen.

zijn: het bevorderen van de doelmatigheid en effectiviteit van het jeugdzorgaanbod, het vergroten van de toegankelijkheid van de jeugdzorg voor specifieke groepen waaronder allochtonen en het gebruiken van bewezen methoden. Wij vragen de komende jaren een forse inspanning van alle partijen voor:

- de totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) in alle Utrechtse gemeenten;
- de samenwerking en afstemming van de CJG's met Bureau Jeugdzorg Utrecht;
- de totstandkoming van een crisisteam;
- de aansluiting van het onderwijsveld op het preventieve en curatieve aanbod;
- het ontwikkelen van vormen van casemanagement;
- het invoeren van het Elektronisch Kinddossier en de implementatie van een verwijzingsindex.

Met de steden Utrecht en Amersfoort maken we op het gebied van de jeugdzorg afspraken over een verdergaande integratie van gemeentelijke en provinciale taken.

Wij zien actief toe op het efficiënt en doelmatig functioneren van Bureau Jeugdzorg Utrecht en de gecontracteerde zorgaanbieders. Transparantie, korte doorlooptijden, benchmarking, bewezen methoden en afrekenbaarheid zijn daarin kernbegrippen. Wachtlijsten en lange wachttijden, zowel voor als na het indicatiebesluit, staan haaks op onze opvatting over adequate jeugdzorg. We spreken het kabinet daarom aan op zijn verantwoordelijkheid voor een passende financiering van de vraag naar jeugdzorg. Wij nemen onze verantwoordelijkheid om het stelsel optimaal te laten functioneren en waar nodig en mogelijk te verbeteren en te vernieuwen.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Wij willen de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt verbeteren en het voortijdig schoolverlaten aanpakken zodat de (jeugd)werkloosheid vermindert. Daarom spreken we met partners bij gemeenten, in het onderwijs en bij de Centra voor Werk en Inkomen (CWI) af welke bijdrage de provincie zal leveren om schooluitval te voorkomen en jeugdwerkloosheid aan te pakken. In 2008 is een uitvoeringsprogramma gereed. Wij willen partijen ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuw instrumentarium en nieuwe aanpakken waarmee de registratie van schoolverlaters kan worden verbeterd en een goede inventarisatie kan worden gemaakt van vraag en aanbod van stages en leerwerkbanen. Ook werken we mee aan de ontwikkeling van Jongerenloketten waarin alle verschillende betrokken organisaties samenwerken aan de aanpak van schoolverlaters en werkzoekende jongeren.

Wonen, welzijn en zorg

Wij gaan door met het stimuleren van de combinatie van wonen met welzijns- en zorgvoorzieningen voor ouderen, voor mensen met een beperking en voor dementiepatiënten, in zowel bestaande bouw als in nieuwbouw. We ontwikkelen een nieuw programma Wel Thuis 2 op basis van de uitkomsten van een evaluatie van Wel Thuis 1 en met de input van alle betrokkenen. De uitvoering moet over vier jaar leiden tot een gepland aanbod van 24.000 woningen met welzijns- en zorgvoorzieningen (ten opzichte van 8.500 nu). De filosofie waarbij met lokale partners vernieuwende concepten worden ontwikkeld en uitgevoerd op het gebied van wonen, welzijn en zorg blijft gehandhaafd. De ontwikkeling van toepassingen van nieuwe technologieën zal met kracht worden doorgezet. We organiseren hiervoor een conferentie in het voorjaar van 2008.

INDICATOREN:

- Samenwerkingsagenda Jeugdzorg in uitvoering in 2008
- Crisisteam jeugdzorg geïmplementeerd in 2008
- Uitvoeringsprogramma onderwijs en arbeidsmarkt in uitvoering in 2008
- Wel Thuis 2 uitgevoerd in 2011: 24.000 woningen met welzijns- en zorgvoorzieningen gepland



11. Bestuur en middelen

Met de middelen die in het coalitieakkoord beschikbaar zijn gesteld voor de ontwikkeling van een Kwaliteitsatlas wordt het Profiel van Utrecht ontwikkeld. Aan de basis van het Profiel staan de Staat van Utrecht en de daarin weergegeven kenmerken van de provincie: de unieke kenmerken en de belevingswaarden die aan de provincie worden gekoppeld. Aan de hand hiervan worden bijvoorbeeld per gebied profielen opgesteld waarmee door de gezamenlijke overheden, belangenorganisaties, burgers en private partijen keuzes kunnen worden gemaakt over de gewenste ontwikkelingsrichting. Het Profiel van Utrecht is een dynamisch instrument dat het mogelijk maakt de sterke punten van de provincie te behouden en in te zetten om de achterblijvende punten te ontwikkelen: het brengt in kaart wat beperkt en wat versterkt moet worden. Het biedt een dwarsdoorsnede van de kwaliteiten binnen de provincie Utrecht en heeft zo een identiteitsversterkende werking. Nog in 2007 presenteren wij een plan van aanpak.

Commissaris van de Koningin

De komende jaren ligt een extra accent van de werkzaamheden van de commissaris van de Koningin (cvdK) op het ontwikkelen van een loopbaanbeleid voor burgemeesters en het professionaliseren van de crisisbeheersing in de provincie Utrecht. In 2008 worden twee oefeningen voor het ambtelijk apparaat georganiseerd en wordt gewerkt aan het vergroten van de bereikbaarheid bij crises. Gemeenten worden actief ondersteund bij de voorbereiding op rampen en crises door het aanbieden van trainingen voor gemeenteamtensaren en andere betrokkenen in de veiligheidsregio, het toetsen van crisisplannen en ondersteuning van burgemeesters bij

crisiscommunicatie. De risicokaart van de provincie Utrecht wordt verder uitgebouwd. De cvdK besteedt meer aandacht aan een professioneel loopbaanbeleid voor burgemeesters. Aanvullend op het bestaande nationale aanbod voor burgemeesters, wordt dit vormgegeven door regelmatige loopbaangesprekken en burgemeestersbijeenkomsten, coaching bij (dreigende) crises en assessments voor goede burgemeesterskandidaten.

Samenwerking

Wij stellen een samenwerkingsagenda met gemeenten op. Hierin staat wat de provincie betekent voor alle gemeenten in de provincie, voor groepen gemeenten en voor afzonderlijke gemeenten. De samenwerkingsagenda is geen gesloten document, maar markeert een nieuwe start in onze relaties. We nemen deel aan strategische allianties als er een meerwaarde is en als dat gelegenheid biedt tot een inhoudelijke bijdrage. Naast de activiteiten die we samen met de Randstadprovincies uitvoeren, hebben we nadrukkelijk oog voor de samenwerking met Gelderland en de WERV-gemeenten. Onze lobbyactiviteiten pakken we planmatig aan en we versterken de lobby richting de besluitvorming in Den Haag.

Wij willen het Urgentieprogramma Randstad (UPR) tot een succes maken. Utrecht is onlosmakelijk verbonden met UPR en wij verbinden ons daarom aan het realiseren van de "Utrechtse" projecten Draaischijf, Duurzaam bouwen en Groot Mijdrecht Noord. Ook het Groene Hart-project voor natuur en recreatie is van groot belang voor Utrecht.

DE STAAT VAN UTRECHT 2007

Complexe vraagstukken op uiteenlopende beleidsterreinen in de provincie Utrecht behoeven integrale oplossingen en een gebiedsgerichte visie. De provincie moet zich daarom naast zijn rollen als toezichthouder en regionale procesmanager ontwikkelen tot samenwerkingspartner voor Utrechtse gemeenten.

Toenemende onzekerheid en gevoel van onveiligheid bij de burger betekent dat de regiefunctie die de provincie heeft in de openbare orde en veiligheid, zichtbaar en merkbaar moet zijn. Het gebruik van internet én de diversiteit in het soort gebruik van internet neemt alleen maar toe. Bijna al onze relaties willen informatie van en dienstverlening door de provincie Utrecht ook digitaal aangeboden krijgen.

Wij gaan actief werken aan de internationale relaties van de provincie en willen bestuurlijke aandacht geven aan Utrecht als belangrijke schakel op de economische routes vanuit de Randstad in de richting van Duitsland. Wij willen dat Utrecht ook een Europese topregio wordt. In samenwerking met de Randstadprovincies willen we de invloed van de provincie in Brussel vergroten. We gaan het Utrechts belang duidelijk maken met zichtbare resultaten. Wij willen Europese fondsen beter benutten ten gunste van bedrijven in onze regio. Wij ontwikkelen hiervoor een nieuwe Europese strategie voor Utrecht. We onderhouden de relaties met de zusterregio's Zuid-Moravië (Tsjechië) en Surrey (Groot-Brittannië) en zijn daarbij alert op concrete resultaten hiervan voor onze provincie. We onderzoeken de mogelijkheden voor het aanknopen van een nieuwe internationale relatie, die kan leiden tot versterking van onze economie. De provincie Guandong in China is en blijft een belangrijke partner in het uitwisselen van handelsrelaties.

Kwaliteit van dienstverlening

Wij gaan er in onze collegeperiode voor zorgen dat de provincie in 2011 op alle manieren bereikbaar is voor onze klanten en partners. Dat geldt voor alle informatievragen, subsidieaanvragen en vergunningverzoeken en andere vormen van dienstverlening. We doen actief mee met rijksinitiatieven als het bedrijvenloket en basisregistraties en we laten onze systemen aansluiten op die van andere overheden voor nieuwe elektronische diensten tussen overheidsinstellingen. De samenwerking van overheden in ketens is de komende jaren immers een belangrijk thema in verschillende beleidsvelden (zie bijvoorbeeld in hoofdstuk 6. Water en 10. Jeugd).

INDICATOREN:

- Presentatie projectplan Profiel van Utrecht eind 2007
- Samenwerkingsagenda gemeenten gereed eind 2007
- Strategiedocument Europa gereed in 2008
- Dienstverlening provincie op alle manieren: bezoek, post, telefoon én digitaal in 2011
- (De)reguleringstoets uitgevoerd op alle regelgeving in 2010

Communicatie

Op het gebied van communicatie zijn onze ambities hoog. In de communicatie met onze relaties en de inwoners van de provincie, zijn we niet alleen gericht op zenden, maar willen we ook goed luisteren. Het nieuwe communicatiebeleid is gericht op het vergroten van de zichtbaarheid, maar vooral de toegankelijkheid van het provinciale bestuur.

Huisvesting

Het oudste gedeelte van het Provinciehuis zal plaatsmaken voor nieuwbouw. Zowel de sloop als de bouw gebeurt duurzaam en klimaatvriendelijk. Met de nieuwbouw maken we het Provinciehuis tot een ontmoetingsplaats die ruimte biedt aan een efficiënt en flexibel werkende organisatie.

Deregulering

De administratieve lasten in procedures voor aanvragen en rapportageverplichtingen beperken we tot hetgeen strikt noodzakelijk is. Wij hanteren geen normen die strenger zijn dan waartoe we wettelijk verplicht zijn, tenzij daar zwaarwegende redenen voor zijn. Daarvoor wordt een (de)reguleringstoets ontwikkeld en uitgevoerd, waaraan alle verordeningen en onderliggende besluiten worden onderworpen. Heroverweging van bestaand beleid is hier een onderdeel van: wij willen ons alleen nog richten op zaken die ertoe doen. Uitgangspunt is dat de provincie alleen autonoom normen stelt waar dit strikt noodzakelijk is. Waar we regels stellen, handhaven we die.

100%

KOOP € 3
~~aan € 10~~
kames d€ 3
L noot € 3
men
gratis proeven
of 4imen 50 cent



12. Financieel kader

Voor de uitvoering van de ambities van het college is in de periode 2007-2011, op basis van de hier voorgestelde onderwerpen, € 343 mln. nodig. Financiering gebeurt uit het eigen vermogen en uit de reguliere middelen. Uit het eigen vermogen zal een bedrag van € 225 mln. worden onttrokken. Het verschil tussen structurele inkomsten en uitgaven op basis van de huidige inzichten bedraagt € 118 mln. Dit bedrag wordt eveneens aangewend ter financiering van het collegeprogramma.

De provincie heeft een groot aantal andere activiteiten, die gefinancierd worden met reguliere middelen zoals de uitkering uit het provinciefonds, de opcenten op de motorrijtuigenbelasting en de treasury inkomsten. De totale reguliere uitgaven voor de periode 2007-2010 zijn in de Programmabegroting 2007 becijferd op € 1,3 mrd. In procenten is de omvang van het collegeprogramma ruim een kwart (26%) van de omvang van de Programmabegroting.

Kasritme

Op grond van de huidige informatie is een inschatting gemaakt van de verwachte kasritmes in de uitvoering, hoewel we uit ervaring weten dat er allerlei redenen zijn waardoor uitgaven vaak later dan gepland plaatsvinden ondanks realistische inschattingen aan het begin. Toch heeft het college er uit oogpunt van transparantie voor gekozen om een raming per jaar op te nemen. Mocht gedurende de collegeperiode blijken dat uitgaven pas later gerealiseerd worden, dan kan

de (programma-)begroting worden aangepast. We hebben de kasritmes echter alleen op “hoofdstukniveau” opgenomen en niet al uitgewerkt per onderwerp. We nodigen onze partners immers nadrukkelijk uit om mee te doen in de uitwerking van de verschillende onderwerpen. Pas als die uitwerking gereed is wordt, per onderwerp, bekend welk kasritme wordt gehanteerd.

Begroting

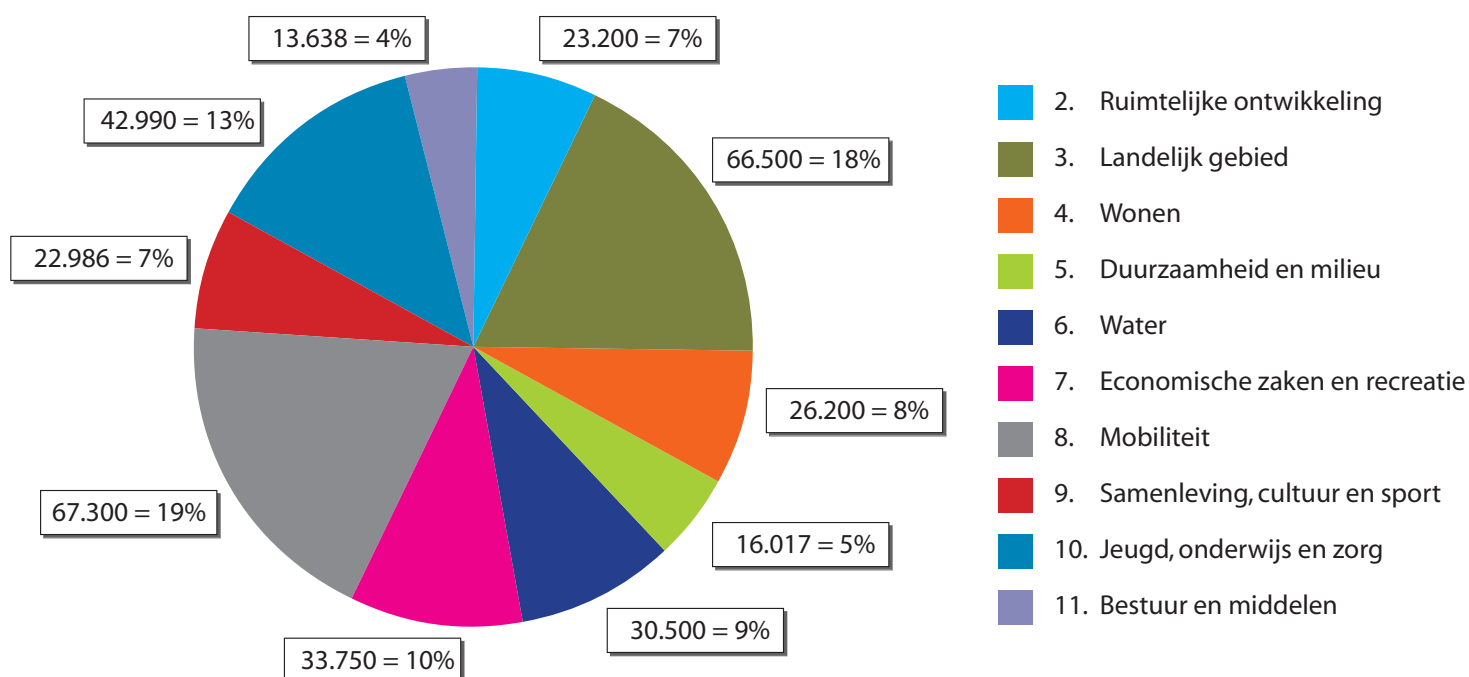
Het collegeprogramma wordt door het college van Gedeputeerde Staten toegelicht in Provinciale Staten. Met een eerste begrotingswijziging van de Begroting 2008 verlenen Provinciale Staten toestemming aan het college voor het uitgeven van de bedragen voor de jaarschijf 2008 en de volgende jaren van de collegeperiode. Voor de jaarschijf 2007 (€ 8,3 mln.) zullen separate voorstellen door het college aan Provinciale Staten ter vaststelling worden aangeboden.

Cijfers

In dit hoofdstuk vindt u achtereenvolgens:

- een cirkeldiagram waarmee een beeld wordt gegeven van de verdeling over de verschillende thema's in de collegeperiode 2007-2011;
- een totaaloverzicht van de middelen collegeprogramma voor de jaren 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en totaal collegeperiode 2007-2011;
- een uitwerking van de totaalbedragen per onderwerp voor de collegeperiode 2007-2011.

Beschikbare middelen 2007 - 2011, per hoofdstuk in € x 1000 en %



Beschikbare middelen 2007-2011, per jaar en totaal in € x 1000, per hoofdstuk

Hoofdstuk	2007	2008	2009	2010	2011	totaal
2. Ruimtelijke ontwikkeling	-	5.800	5.800	5.800	5.800	23.200
3. Landelijk gebied	-	14.300	17.400	17.400	17.400	66.500
4. Wonen	-	6.550	6.550	6.550	6.550	26.200
5. Duurzaamheid en milieu	-	2.175	4.666	4.616	4.560	16.017
6. Water	-	12.775	12.575	2.575	2.575	30.500
7. Economische zaken en recreatie	-	6.625	9.225	9.475	8.425	33.750
8. Mobiliteit	4.000	19.050	14.750	14.750	14.750	67.300
9. Samenleving, cultuur en sport	1.163	3.713	6.370	6.370	5.370	22.986
10. Jeugd, onderwijs en zorg	3.590	10.200	10.600	10.300	8.300	42.990
11. Bestuur en middelen	-426	4.499	2.785	3.721	3.059	13.638
Totaal	8.327	85.687	90.721	81.557	76.789	343.081
Waarvan eigen vermogen	4.000	60.050	59.150	49.850	51.950	225.000

Beschikbare middelen 2007 - 2011, totaal in €, per onderwerp

Hoofdstuk	Onderwerp	€ x 1000
Ruimtelijke ontwikkeling	Streekplan	8.000
	Bouwopgave na 2015	200
	Fonds Stedelijk bouwen en wonen	15.000
Landelijk gebied	Uitvoeren AVP incl. eoducten	66.500
Wonen	Woningproductie 8.500 woningen per jaar	6.200
	Fonds Stedelijk bouwen en wonen	20.000
Duurzaamheid en milieu	Actieplan Duurzaamheid	11.017
	Stimuleren gemeenteprojecten duurzame energie	5.000
Water	KRW, NBW, WHP, Grondwaterplan	3.500
	Uitwerken visie Groot Mijdrecht Noord	23.000
	Ruimte voor de Lek	4.000
Economische zaken en recreatie	Economisch beleidsplan	8.500
	Stimulering creatieve broedplaatsen	2.000
	Investeren in herstructurering bedrijventerreinen	15.000
	Stimulering bundeling vraag naar breedbandinfrastructuur	1.500
	Innovatieregeling tbv MKB	1.500
	Stimulering toeristische-recreatieve locaties	4.750
	Tour de France	500
Mobiliteit	Pakketstudies	34.000
	Versnelde aanpak knelpunten Hoevelaken, Eemnes en Rijnsweerd	10.000
	Mobiliteitsmanagement (groene golf)	8.000
	Onderzoek realisatie <i>Blue Ports</i>	300
	Bereikbaarheid binnensteden en transferia	10.000
	Gerichte tariefsacties OV	5.000
Samenleving, cultuur en sport	Cultuurprogramma	19.986
	Breedtesport	3.000
Jeugd, onderwijs en zorg	Impuls Bureau Jeugdzorg	1.500
	Verbetering samenwerking Jeugdzorgpartners	17.740
	Ondersteunen gemeenten bij opzetten Centra voor Jeugd en Gezin	3.400
	Tegengaan vroegtijdige schooluitval	9.600
	Stimuleren toepassen ict bij zorgvernieuwing	6.000
	Ondersteuning cliënten- en patiëntenplatform	4.750
Bestuur en middelen	Strategisch communicatieplan	2.500
	Andere overheid	3.500
	Profil van Utrecht	4.250
	Huisvesting	3.388
	Totaal	343.081

Het college van Gedeputeerde Staten 2007-2011



Dhr. R.C. (Roel) Robbertsen
Commissaris van de Koningin

PORTEFEUILLE IN GEDEPUTEERDE
STATEN
- algemeen bestuur en coördinatie
- openbare orde en veiligheid

RIJKSTAKEN, ONDER MEER:
- burgemeestersaangelegenheden
- Koninklijk Huis
- gemeentebezoeken



Dhr. R.W. (Bart) Krol

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING
STEDELIJKE VERNIEUWING
LANDELIJK GEBIED



Mr. J.H. (Jan) Ekkers

MOBILITEIT
ECONOMISCHE ZAKEN



Dhr. J. (Joop) Binnekamp

WATER
EUROPA
COMMUNICATIE
ORGANISATIE



Mw. A. H. (Anneke) Raven BA

FINANCIËN
SAMENLEVING
CULTUUR



Dhr. J.P.A. (Jan) de Wilde

WONEN
MILIEU
DUURZAAMHEID



Mw. M.G. (Marian) Dekker

JEUGD
ONDERWIJS
ZORG
BESTUURLIJKE ORGANISATIE



Drs. H.H. (Herman) Sietsma MPA

SECRETARIS

Geraadpleegde bronnen voor de Staat van Utrecht

- CBS, *Buitenland steeds belangrijker voor werkgelegenheid in industrie*, maart 2007
CBS, *De digitale economie*, 2006
CBS, *Het Nederlandse ondernemingsklimaat in cijfers*, 2007
CBS, *Statline*, augustus 2007
Ministerie van Economische Zaken, Commissariaat voor Buitenlandse Investerings in Nederland,
Groei zonder grenzen, de werving van buitenlandse investeringen in een veranderende wereld, 2003
Provincie Utrecht, *Concernstrategie Staat van Utrecht*, 2006
Provincie Utrecht, *Platteland in Ontwikkeling*, 2006
Provincie Utrecht, *Provinciaal Arbeidsplaatsen Register*, 2006
Provincie Utrecht, *Onderzoek klanttevredenheid*, 2005
Rabobank Nederland, *Visie op provinciale dynamiek 2005*, Focus op economie en duurzaamheid in
de Nederlandse regio's, 2005
Rabobank Nederland, *Visie op provinciale dynamiek 2007*, Focus op mobiliteit, 2007

Colofon

Uitgave: Provincie Utrecht
Vormgeving: Nuyten & Associates, Amsterdam
Druk: Grafia, Pijnacker
Oplage: 500 exemplaren
September 2007

Provincie Utrecht
Pythagoraslaan 101
Postbus 80300
3508 TH Utrecht
030 258 2222
www.provincie-utrecht.nl